

The Lutheran World Federation Uganda Program

LWF under-program: Katakwi/ Amuria projekt

Rapport sendt til: Folkekirkens Nødhjælp

Projekttitel: Støtte til forældreløse børn og plejebørn, der bor i lejre for internt eksilerede personer (Internally Displaced Persons) i Amuria og Katakwi distrikterne

Projektperiode: Fem år, januar 2006 til og med december 2010

Rapporteringsperiode: Januar til december 2009

Rapporteringsdato: Januar 2010

Rapport udarbejdet af: Onyait Paul Timothy

Bidrag til rapport af: Oupal Stephen og Asubu David

Adresse: P.O. Box 5,827 Kampala

Email: lwfkampala@lwf.or.ug

Telefon: 0312-264006/7/8

Fax: 0312-264009

Ansvarshavende: Lennart Hernander
LWF Uganda landerepræsentant
Lennart.hernander@lwf.or.ug

1.0 **Introduktion**

Det Lutherske Verdensforbund (LWF) implementerer et 5-årigt projekt der støtter forældreløse og plejebørns adgang til uddannelse, facilitere forbedret fødevarer sikkerhed og levevilkår, samt at informere om HIV/AIDS. Projektet bliver implementeret i Usuk, Ongongoja, Ngariam i Katakwia distriktet og Acowa i Amuria distriktet.

Projektet støttede 112 elever (58 piger, 54 drenge) i 2009. Disse børn er på forskellige niveauer i deres uddannelse, fra primæruddannelse til højere uddannelse. Tabel 1 og 2 viser fordelingen af elever på klassetrin.

Adgang til uddannelse var sikret gennem retlig betaling af skolepenge, skoletransport, uddeling af skolematerialer og kurser til forbedring af selvtillid. Der var sager med udisciplinerede børn, hvor disse modtog rådgivning. Der var ikke rapporteret tilfælde af graviditet, en faktor der har haft indflydelse på at alle piger blev i skolen i 2009.

I 2009 blev fødevarer sikkerhedskomponenten berørt af den langvarige tørkeperiode i områderne i Katakwia og Amuria mellem maj og september. Dette medvirkede til en begrænset eller slet ingen høst. Jordnødder var værst ramt, men cassavaen (maniokken) tålte bedre den tørre periode, da dette er en flerårig plante.

2.0 **Projekt mål**

Forbedre livskvaliteten for forældreløse, plejefamilier og lokalsamfundet i Amuria og Katakwi distrikterne.

3.0 **Projektets delmål**

1. Forbedret adgang til uddannelse for forældreløse og børn i plejefamilier.
2. Forbedret viden om HIV/AIDS blandt forældreløse og deres plejefamilier.
3. Forbedret fødevarer sikkerhed for forældreløse og deres plejefamilier.

3.1 **Planlagte aktiviteter for 2009**

- Betale skolepenge for 112 (58 piger, 54 drenge) elever i 3 år
- Skolematerialer til 112 elever i 3 år
- Transportere 16 vægger til skolebesøg to gange om året
- 8 møder/workshops om HIV/AIDS og basale færdigheder i projektområderne i Katakwia og Amuria ditrikterne.
- 9 møder til at forbedre basale færdigheder for medlemmer af afholdenhedsklubben på tre skoler
- Besøge og følge op på 103 husstande med forældreløse en gang om måneden

3.2 **Projektimplementering**

3.2.1 **Forbedret adgang til uddannelse for forældreløse og børn i plejefamilier**

112 elever, der er blevet placeret på skoler i Soroti, Kumi, Mpigi, Kabale og Katakwi, har modtaget undervisning af god kvalitet og har haft et tilfredsstillende fremmøde i det forløbne år. Skolepenge blev betalt til tiden til alle de støttede skoler.

112 støttede børn havde modtaget skolematerialer til to år. Hvert barn modtog kladdehæfter af forskellig art og skriveredskaber. Dette skulle gøre det muligt for børnene at forbedre deres indsats i skolen.

Projektet transporterede 16 værger til skolebesøg to gange på både første og andet år, samt en gang på tredje år. Før besøgene, samledes værgerne for at identificere et repræsentativt antal værger, der skulle besøge alle de støttede børn på en bestemt skole. Disse udvalgte værger skulle rådgive og uddele lommepege, ristet cassava og jordnødder hjemmefra. Forbedret deltagelse i poster i skoleledelser og aktiviteter forbundet med pensum. Dette har givet en opfattelse af en forbedret selvtillid, som er kommet fra bedre kommunikationsevner. De sponsorerede elever er stadig ved at vende sig til at være væk hjemmefra.

Tabel 1: Fordelingen af elever på klassetrin i slutningen 2009

Skole	klassetrin																				
	Grundskole (Primary)			Secondary (Senior)																	
	7 klasse			Første			Anden			Tredje			Fjerde			Sjette			Total		
Klasse	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l	Dreng e	Pige r	Tota l
Teso BPS	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Teso College	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	9	1	0	1	10	0	10
Halcyon HS.	0	0	0	1	1	2	3	4	7	10	14	24	5	10	15	0	0	0	19	29	48
Katakwi HS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Jeressar HS.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	16	31	9	3	12	0	0	0	24	19	43
St Mary's SS.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	4	4	0	0	0	0	5	5
Total	0	0	1	1	1	2	3	4	7	25	31	56	23	18	41	1	0	1	54	54	108

Tabel 2: Fordelingen af elever på institutter

Institutionen	Dreng e	Pige r	Total	Kommentarer
Kabale Nursing Institute	0	2	2	Alle på første år
Ngora Core PTC	0	1	1	Første år
Nsamizi Institute of social development.	0	1	1	Færdiggjorde 'certificate' og er blevet indskrevet til 'Diploma' med støtte fra familie.
Total	0	4	4	

Samlet er der 65 (30 drenge, 35 piger) elever i 'Secondary school – senior' på første, andet og tredje år, havde på tredje år karakterbøger der viste en gennemsnitlig forbedring. 4 piger var blevet rådet til at gå tredje år om på grund af lave karakterer i naturvidenskabelige fag. Det er formodet at de fire piger dumpede, fordi de var lang tid om at vende sig til at være væk hjemmefra. Projektet sørger for rådgivning til disse piger, for at opmuntre dem til at forbedre deres indsats i 2010.

3.2.2 Forbedret viden om HIV/AIDS blandt forældreløse og deres plejefamilier

HIV/AIDS er en af grundene til det stigende antal af forældreløse børn i Katakwi og Amuria distrikterne. Derved har det været nødvendigt at forbedre den generelle viden om HIV/AIDS blandt målgruppen i området ved grænsen mellem Karamoja og Teso. Den manglende viden om HIV/AIDS resulterede i problemer for målgruppen og det var derfor besluttet ikke kun at støtte de forældreløse, men også deres plejefamilier og medlemmer af afholdenhedsklubben. Dette blev gennemført ved følgende aktiviteter: To møder for de forældreløse blev afviklet i maj 2009, hvor 108 (54 piger, 54 drenge) ud af 112 deltog. De to sygeplejerskestuderende og en elev fra Nsamizi kunne ikke deltage, da de skulle i skole, herudover var der en der blev syg og kunne derfor heller ikke deltage. I august 2009 deltog 109 ud af 112 børn. Igen skulle de to sygeplejerskestuderende i skole og der var en syg. Møderne fokuserede på HIV/AIDS, basale færdigheder og karrierevejledning og blev afviklet af LWF personale og skoleinspektøren for distriktet. På denne måde blev børnenes læring forbedret gennem en deling af erfaring og vejledende møder.

Medlemmerne af afholdenhedsklubben blev mere åbne omkring at fortælle om personlige ting i deres hverdag og emner forbundet med HIV/AIDS. Dette er en måde at styrke deres forhold gennem en deling af historier og erfaringer samt herigennem at facilitere en ansvarlighed overfor andre i samme situation. Dette har betydet at børnene bedre har kunnet takle problemer i hverdagen, såsom seksuelle følelser og fristelser, problemer med fejllærning og dårlig opførsel.

Øget støtte til børnene i form af lomme penge, og moralsk rådgivning blandt andre.

Det lykkedes værgerne i Acowa at bidrage med tre tusinde shillings og et myggenet til en af de støttede husstande i Ngariam. Philip på 15 år, som går i femte klasse og en bror til Osege Michael, der er inden for sponsorordningen, brugte pengene til at købe små ting som salt, sæbe, bønner og millioner af fisk, der hjalp ham i løbet af den periode, mens han ventede på at sin bror, familiens hovedforsørger, vendte tilbage. Dette initiativ, samt den rådgivning og vejledning fra personalet hjalp drengen til at vende tilbage til og blive på skolen.

Der er blevet dannet støttegrupper blandt værgerne. Dette kan sikre en gensidig moralsk social og økonomisk støtte, som vist ovenfor. Dette har været vigtigt i tilfælde hvor en i gruppen af værger har lidt under følelsesmæssigt stress og derved har undladt at varetage sit ansvar. I disse tilfælde har gruppen tilbudt deres støtte, og siden de står over for lignende udfordringer, har dette ofte givet positive resultater.

Forbedrede hygiejneforhold blandt målgruppens husholdninger er blevet realiseret og har dermed fungeret som forbilleder for resten af landsbyen. Ud af 108 husstande, havde 98 % latriner, 94 % havde opvaskestativer, 100 % havde badefaciliteter og 74 % af husstandene havde affaldshuller, i 2009. Det lave antal affaldshuller skyldes, at nogle husstande ikke havde etableret nye affaldshuller efter de gamle var fyldt op. Projektansatte skal opmuntre de husstande, der ikke har forbedrede hygiejne faciliteter, til at bygge og bruge disse faciliteter før december 2010.

Tre forældremøder blev afholdt i Usuk, Ngariam og Acowa, hvor der gennemsnitlig deltog 98 værger (38 mænd, 60 kvinder). De vigtigste formål var at dele og revurdere den rolle og det ansvar anført i samarbejdsaftalen. Blandt drøftede emner var fremskridtet for cassava og andre frøhaver samt børnenes generelle opførsel, mens de er hjemme.

3.2.3 Forbedret fødevarer sikkerhed for forældrelose og deres plejefamilier

Støtte til dette delmål blev givet til den forældreloses husstand af tre gange, i 2006, 2007 og 2008 som følge af sparede restbeløb fra den første gang. 103 husstande med forældrelose modtog landbrugsstøtte i form af; plantematerialer, landbrugsmaterialer og lokale hungeder. Hver husstand fik 4 sække med cassava stiklinger, 10 kg jordnødder, 6 kg bønner, 2 hakker og en panga (machete).

Nedenfor er Pampus Odikir, en af værgerne for de sponsorerede børn, i Okwamomwar, Odoot sogn i Ngariam. Han holder en stor cassava knold høstet fra cassava stiklinger fordelt i 2007. Han bragte det til kontoret efter at have solgt nogle i Ocorimongin, det lokale kvægmarked.

(Foto vil blive fremsendt særskilt på grund af størrelsen af rapporten)

I 2009 tog værger og deres børn det fulde ansvar for at dyrke plantemateriale, dette var til gavn for deres husholdning i al almindelighed. Personale bakkede op om dette initiativ gennem rutinemæssige besøg i hjemmet for at vejlede husholdningerne om vigtigheden af uddannelse for deres børn, ansvar for børnene og værgerne, samt forbedret dyrkningspraksis såsom rækkebeplantning og dennes fordele, moralsk udvikling og HIV/AIDS oplysning.

Overskuddet fra både plante- og dyre salg bliver, blandt mange af de støttede husstande med forældrelose, investeret i indkomstskabende aktiviteter til støtte for undervisning af børn. Bedre fødevarer sikkerhed er blevet bemærket i husstande med forældrelose efter at uddelingen af plantematerialer og geder til hver husstand. Alle husstande har mindst en cassava have, hvor cassavaerne kan anvendes. Hver husstand har råd til mindst to måltider om dagen. På grund af et øget antal geder har der været udfordringer med at holde så mange geder, men samtidig har de fået mulighed for at bytte geder for køer. Høsten fra cassavaen er også blevet solgt for at købe skolemateriale til børnene, give lommepenge, lægebehandling af børnene i ferier og investering i mere indtægtsgivende aktiviteter såsom køer. Se billederne nedenfor:

Cassava plantage og en ko, der blev købt efter at have solgt cassava

(Fotos vil blive fremsendt særskilt på grund af størrelsen af rapporten)

David Odikir, en af de støttede drenge, i midten med sine værger, der luger deres kassavahave med de uddelte cassava stiklinger. Til højre er en tyr, som er blevet erhvervet med penge fra cassava udbytte.

3.3 Afvigelser

Den oprindelige plan var at distribuere kravene til de tre perioder, men tredje periode, hjalp det store antal og størrelsen af regnskabsbøger til at projektet ikke behøvede at købe mere, fordi der ikke var behov for den tredje periode.

De seks skolebesøg blev ikke gennemført, da pengene blev brugt til at betale gebyrer for de 2 piger, der startede på sygeplejerskerske uddannelsen.

4.1 Bedste praksis

- Inddragelse af plejebørn som modtagere af støtte.

- Dannelse af klubber med fokus på adfærdsændringer i skolerne.
- Brug af engagement og basale færdigheder for børnene til at forsvare sig selv.
- Udskiftning af plantemateriale af værgerne til børnenes fremtid.
- Initiativer af værgerne til at bidrage til at gederne formerer sig og opgradere gederne til køer.

4.2 Udfordringer

På trods af de resultater, der er nævnt ovenfor, stødte projektet på udfordringer, som beskrevet nedenfor:

Børn, der både er sponserede og hovedforsørgere, udfylder herved en dobbelt rolle og mange gange er disse børn nødt til at efterlade deres søskende uden mad. Disse elever går i skole uden lomme penge og udgør dermed en udfordring, da de ikke er i stand til at opfylde basale fornødenheder, som ikke leveres af projektet. I tilfælde, hvor disse børn ikke har mulighed for selv at skaffe disse basale fornødenheder; har projektet samarbejdet med de lokale ledere, og lokalsamfundet er herigennem blevet anmodet om at yde bidrag til støtte af disse familier.

Den langvarige tørre periode fra maj til september 2009 medførte at de fleste af afgrøderne visnede, hvilket påvirkede høsten i den første sæson negativt. Landmændene er blevet opfordret til at plante flere flerårige afgrøder som cassava, så de er i stand til at klare det skiftende klima.

Støtte til de børn der har klaret sig godt i skolen, og ønsker at blive indskrevet på højere uddannelsesinstitutioner efter 2010 er fortsat usikker. Resultatet fra plantematerialer og de distribuerede geder til husstande, har ikke har givet tilstrækkelig overskud til at skabe en bæredygtig fortsættelse af uddannelse for de berørte børn. Projektet forsøger gennem træning, at give værger færdigheder indenfor forbedrede landbrugsmetoder og indkomst genererende aktiviteter, således at de kan forlænge deres børns uddannelse med mindst et år, når projektet slutter i december 2010.

Et stramt program var planlagt for elever i 'senior 4' (secondary school, ca. 10 klasse). De skulle både have undervisning, men også deltage i en række aktiviteter med afholdenhedsklubben. Programmet skulle derfor gennemføres i løbet af weekenden, en ulempe for de involverede medarbejdere.

4.3 ERFARINGER

- Fremme af lokalsamfundsinitiativer til støtte af forældreløse børn ved at familiemedlemmer opfostrer børnene. Dette blev anvendt i projektet og støttede dermed sammenholdet i den udvidede familie.
- Brug af en samlet strategi for sponsorering, herunder kurser i basale færdigheder og fødevarer sikkerhed. Alt dette har været nyttigt i undervisning af forældreløse og udsatte børn.
- Underskrivelse af samarbejdsaftale med værger for de sponserede børn er bindende og motiverer deltagelse.

4.4 anbefalinger

- Programmet kan udvides efter 2010 til at fortsætte empowerment-processen og sikre, at alle børnene består deres afgangseksamener.

- Alternative faglige kurser/erhvervsuddannelser for de interesserede og dem med mindre gode akademiske resultater, vil bidrage til at opbygge kompetencer til de forældreløse børn og plejebørn, så de er i stand til at klare de udfordringer, som vil stå over for dem i fremtiden.
- Forbedre træningen i basale færdigheder for at imødegå de nye udfordringer, børnene møder i deres nye omgivelser, når de færdiggør 'senior 4' og starter på videregående uddannelser.
- Øget samarbejde med alle interessenter, såsom de lokale myndigheder, distrikt uddannelsesafdelinger, Action Aid, Health need Uganda og TPO, for at gøre det muligt bedre at samarbejde, på områder som disse støtter, men som LWF ikke har fokus på eller mangler kapacitet på området. Dette skulle gøre det muligt at give en mere holistisk pakke, men også alternativ støtte, når DCA / LWF udfaser projektet.

Fortælling om projektets indflydelse

Richard Amanu, er et plejebarn fra Acowa og som læser på Teso Boarding Primary School og er en af de børn støttet af Folkekirkens Nødhjælp. Han oplyste sine familiemedlemmer om HIV/AIDS.

Efter at have deltaget det Lutherske verdensforbunds (LWF) program om HIV/AIDS både på skoledage og i ferier, *"plejede jeg at tænke på min far, der var en drukkenbolt og hver anden gang han kunne drikke, hørte jeg dårlige historier om ham på markedet. Jeg skammede mig over hans opførsel og den tilstand min familie var i på grund af manglende hygiejne, men jeg var også bange for at tale med ham om det. Chancen kom, da jeg startede i syvende klasse, hvor min far og familie begyndte at anerkende mig som en søn, og de begyndte at inddrage mig i familiens beslutningsprocesser. Jeg var nu fri til at udtrykke mig når jeg ville, og de (familiemedlemmer) stolede på mig. På grund af dette, begyndte jeg at trænge igennem og diskutere med min familie om HIV/AIDS, basale færdigheder og efter et stykke tid, stillede min far mig flere spørgsmål, og ønskede at vide mere. Hver gang, jeg fik muligheden spurgte jeg klubmedlemmer, lærere i skolen og eller i løbet af LWF programmer om at uddybe, så jeg fik mulighed for at få større viden og blev mere selvsikker.*

Mine vedblivende diskussioner med mine familiemedlemmer specielt om vigtigheden af at blive testet for HIV og at forblive tro med de to mødre, gjorde min far i stand til at forstå mere om HIV/AIDS.

Nu er jeg stolt over, at min far, mor og stedmor alle er HIV-testet, og dette har skabt kærlighed, lykke og sat en stopper for min fars risikable adfærd. Dette har haft en positiv påvirkning på min uddannelse, da jeg nu kan få støtte fra mine forældre i form af lommepenge og andre basale fornødenheder forbundet med skolen, som LWF ikke giver støtte til. "Jeg er taknemmelig for den mulighed, det LWF og Folkekirkens Nødhjælp har givet mig, og derved gjort det muligt at skabe en positiv forandring i min familie og alder", fortalte Richard Amanu.